

Kernpraktijk 6 Uitleggen, instructie geven en afsluiten

Veel lesactiviteiten vragen van leerlingen een actieve rol: zij werken, individueel of samen met anderen, meer of minder zelfstandig aan een bepaalde taak. Het is in zo'n geval belangrijk om als docent een heldere, en volledige instructie te geven (wat moet precies worden gedaan of gemaakt, hoe lang mag je erover doen, en wat doe je als je klaar bent?). Daarnaast gaan we in op het belang van een goede lesafsluiting, waarbij gelet moet worden op zowel een afsluiting op proces (contact) als op een afsluiting op inhoud (bijvoorbeeld door de kernbegrippen terug laten komen). Deze kernpraktijk vormt daarmee de brug naar de kernpraktijken in fase II waar het leerproces van de leerling centraal staat.

Doelen

Je bent in staat de les af te sluiten op leerinhoud en leerproces, en uitleggen waarom deze twee aspecten van belang zijn. Je kunt deze afsluiting expliciet zichtbaar maken in lesontwerp en vertalen naar je uitvoering.

Je kent het belang van rust nemen tussen lessegmenten, waarbij je nadrukkelijk de aandacht verlegt naar het leerproces van de leerlingen.

Je kunt een beschrijving geven van je handelingsrepertoire rondom volledige instructie en lesafsluiting, en de koppeling maken tussen ontwerp en concreet docentengedrag.

Verwerking (op school)

1. Observeer de laatste 15 minuten van een les van je werkplekbegeleider (of een andere docent).
2. Wordt er afgesloten op inhoud en op proces? Betrokkenheid van leerlingen?
3. Ontwerp:
 - a. een uitleg (inductief),
 - b. een instructie op zelfstandig werken,
 - c. een lesafsluiting (aandacht voor inhoud en proces) ...
...en voer je ontwerp uit zo mogelijk uit.
4. Bespreek je ontwerp, uitvoering en resultaat met je werkplekbegeleider. (bekijk laatste slidecast in de online-versie voor aanvullende toelichting)

Verplichte literatuur

Hoofdstuk 2 (vanaf 2.4.4.) uit: Ebbens, S. & Ettekoven, S. (2016). *Effectief leren - basisboek*. Groningen: Noordhoff Uitgevers B.V.

Verdiepende literatuur

Castelijns, J., Segers, M. & Struyven, K. (Red.) (2011). *Evalueren om te leren. Toetsen en beoordelen op school*. Bussum: Coutinho.